

aldeles vis paa, at der aldrig vil blive Tale om noget Overstud. — Med Hensyn til hvad der sidst blev udtalt fra forskjellige Sider angaaende den Paragraf i Lovforslaget, der bestemmer, hvorledes der for Fremtiden skal forholdes i Henseende til Offer, og i Anledning af de mange Anthydninger, der fremkom om, at man troede, at Lovforslaget i denne Retning ikke havde truffet det Rigtige, skal jeg endnu bemærke, at dette netop er et af de Punkter i Lovforslaget, som jeg holder meget af, og jeg skal kortelig sige hvorfor. § 8 forbyder alt Offer i Anledning af Daab, Mødres Indledelse, Nadver, Skriftemaal og Eigtale. For Tiden er jo Forholdet derimod saaledes, at der skal ydes Penge ikke alene for den tjenstlige Forretning: Eigtale, men at der endogsaa skal betales Penge for Naademidlernes Forvaltning. Dette maa vi, siger jeg, fremfor Alt komme bort fra. Naar Folk ville indlemme deres Børn i Kirken ved Daaben, og naar de selv føle Trang til at modtage Herrens Nadver, saa bør efter min Mening ethvert Spørgsmaal om Penge holdes fuldstændig borte herfra. Der maa ikke være den mindste Anledning for Noget til at trække sig tilbage fra disse store velsignelsesrige Handlinger paa Grund af, at der skal bruges Penge dertil, hvad der jo nærmest kommer til at gaa ud over den fattige Del af Befolkningen. Jeg skal minde om, hvorledes Tilstanden i saa Henseende nu er paa Landet, som Lovforslaget jo nærmest handler om. Man vil der ofte have haft Leilighed til at være Bidne til, hvorledes en fattig Kone ofte kan løbe fra den Ene til den Anden og tigge og bede dem om at være hende behjælpelig med at faae hendes Barn i Kirke, thi det er ofte meget vanskeligt, idet det ikke alene forvder Folk Uleilighed, men ogsaa Pengeudgifter. Skik og Brug — og den har jo en væsentlig Indflydelse — er nemlig den, at, naar en velstaaende Gaardmandskone paatager sig at holde et fattigt Barn over Daaben, saa offerer hun efter sin egen Stilling og ikke efter dens Stilling, som er Moder til Barnet. Det har altsaa en stor Betydning, at man affaaffer Pengeudgifter ved den omtalte Leilighed. Det Samme gjælder om

Kirkegangskoner. Jeg har været Bidne til, hvorledes alle Folks Dine i Kirken have vendt sig til en Kone, som holdt sin Kirkegang udenfor Reglen. Ved en saadan Leilighed er det nemlig almindelig Skik og Brug, at Konen bliver staaende ved Kirkedøren, indtil Præsten har været nede og talt til hende, hvorefter der saa foregaar en Offerhandling ved Alteret. Den, der ikke har Raad eller Sind til at offere, maa derimod sætte sig hen i en Stol i Kirken, og Indledningen sker da fra Prædikestolen. Jeg har været Bidne til, at, naar en saadan Kone i sin Bøn i Forening med Præsten henvendte sig til Vorherre, da spejdede Alles Dine omkring for at faae at vide, hvem den stakkels Kone var, som saaledes holdt sin Kirkegang udenfor Reglen. Det er af meget stor Betydning at faae alt Saadant affaattet. Hvad Eigtaler angaar, da vide vi jo Alle, hvorledes det gaar til med dem. Der findes efter min Mening stor Ustik Sted i saa Henseende. Den, der har Raad til at betale, faar en Eigtale, og den, der ikke har Raad dertil, faar ingen; men det er Noget, som vi ogsaa maa se at komme bort fra. Der er kun to Leiligheder holdte aabne i Lovforslaget, hvorved det skal være tilladt at vedblive at offere, og det er Konfirmation og vielse, og Grunden dertil er naturligvis den, at disse Handlinger nærmest maa henregnes til, hvad vi kunne kalde borgerlige Handlinger.

Men naar der nu altsaa foreligger et Lovforslag, som baade for Embedsmændenes og for Befolkningens Vedkommende indeholder saa heldige Bestemmelser som de af mig berørte, saa siger jeg, som jeg sagde ifjor for mit eget og for mine politiske Venners Vedkommende, at det er et Forslag, som vi ikke driste os til at stemme imod. Men vi forbeholde os naturligvis, naar Sagen kommer til en videre Behandling i det andet Thing og mulig derefter til en fælles Mægling, da at handle efter Omstændighederne. Jeg har kun endnu en lille Anmodning i saa Henseende til den høitagtede Minister, og det er, at han vil gjøre Sit til, at dette vigtige Lovforslag i indværende Samling maa blive fremmet saaledes, at det kan blive ophøiet til Lov, og at han ikke ved sammes Behandling vil hænge sig i Smaa-